

NAFARROAKO BERDINTASUNAREN ALDEKO EMAKUMEEN ETA/EDO FEMINISTEN ERAKUNDEEN KOORDINAKUNDEAREN (COMFIN) ALDARRIKAPENA, EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA EZABATZEKO NAZIOARTEKO EGUNEAN.

Emakumeen aurkako indarkeria gaur egungo giza eskubideen urraketa iraunkor, hedatu, ukatu eta ikusezinenetako bat da. 14/2015 Foru Legearen arabera, honako hauek dira, besteak beste, emakumeen aurkako indarkeriaren adierazpenak:

- Emakumeen eta neskatoen aurkako sexu-indarkeria: sexu-erasoa, sexu-abusua, laneko edo hezkuntzako sexu-jazarpena eta familian, komunitatean, hezkuntzan, lanean eta esparru publikoan egindako sexu-abusua.

- Feminizidioa, hau da, bikotekidearen edo bikotekide ohiaren esparruan egindako hilketak, bai eta indarkeriaren oinarria genero-arrazoiengatiko diskriminazioa dela adierazten duten beste krimen batzuk ere; hau da, sexu-indarkeriari lotutako hilketa, prostituzioaren eta emakumeen salerosketaren eremuko hilketa, ohore-arrazoiengatiko hilketak, neskatoen haur-hilketa eta dote-arrazoiengatiko heriotzak.

- Emakumeen eta neskatoen salerosketa: mehatxuen bidez edo indarra edo beste hertsapen-modu batzuk erabiliz, bahiketa, iruzurra edo engainua eginez, edo ordainketak entregatuz edo jasoz, sexu-esplotazioa, lan-esplotazioa edo morroi-ezkontza helburu.

- 14/2015 Foru Legea aldatzen duen 3/2018 Foru Legearen arabera, emakumeen aurkako indarkeriaren adierazletzat ere hartzen da prostituzioa eta/edo sexu-esplotazioa: diruaren truke beste pertsona batzuekin sexu-harremanak izateko praktika; besteren prostituzioaren esplotazioarekin etekin finantzarioak edo bestelakoak lortzea (ekintza pornografikoak edo material pornografikoaren ekoizpena barne), haren baimena izanda ere.

- Adierazpen horiez gain, indarkeriatzat hartzen dira adin goiztiarreen ezkontzea, ezkontza hitzartua edo behartua.

- Eta emakumeen genitalen mutilazioa, nahiz eta emakumearen edo neskatoaren berariazko edo isilbidezko adostasuna egon.

Azkenik, bere ezkontidea den edo izan den edo antzeko afektibitate-harremanak dituen edo izan dituen gizonak emakume baten aurka eragindako indarkeria fisiko, psikologiko, ekonomiko edo sexualari egin behar diogu aurre, bizikidetzarekin edo gabe, indarkeria-ingurunean bizi diren haurrengan duen eragina barne.

Tratu txarrak ematen dituen guraso batek bere bikotekideari min egiteko erabiltzen duen indarkeriarekin lotzen da, seme-alabak edo ondorengoak elkarrekin erabiliz. Muturreko kasuetan, indarkeria bikarriotzat hartzen den indarkeriarekin amai daiteke.

Zoritxarrez, gogoratu behar dugu Espainian, 2009. urteaz geroztik, 1.743.680 salaketa jarri direla indarkeria matxistagatik. Era berean, 2003tik 1.100 emakume baino gehiago hil dituzte. Horrekin batera, 320 adingabe umezurtz eta umezurtz geratu dira indarkeria matxistaren ondorioz, eta 40 adingabe gurasoen edo amen bikotekideen esku hil dituzte 2013tik.

Sumingarria da, baina esan behar da 2021ean bakarrik, 37 emakume hil dituztela bikotekideek edo bikotekide ohiek, zifra ofizialen arabera. Zenbaki hori 70era igotzen da, femininicidio.net nazioarteko erreferentzia-iturriaren arabera. Azpimarratu behar da krimen horien % 73 maiatzean Alarma Estatua amaitu zenetik gertatu direla. Horrek zerikusia izan dezake erasotzaileek beren biktimen gaineko kontrola galtzearekin eta biktimentzat laguntza eskatzeko aukera handiagoarekin. Kasuen % 20an bakarrik zeuden aurretiko salaketak.

Baina estatistikek -agian benetako arazotik urrunarazten gaituzte-emakumeek salatzeke eta salbu egoteko oraindik aurkitzen dituzten zailtasunei, oztopoei eta erresistentziei buruzko gogoeta eginarazi behar digute.

Era berean, ozen esan behar da indarkeria bikarioak eragindako tratu txarren eta adingabeen hilketen datuak izugarriak direla, kasuen ehuneko txiki bat salatzen dela kontuan hartuta ere.

Bestalde, azpimarratu nahi dugu oraindik tarte bat falta dela 2017an Kongresuan onartutako Genero Indarkeriaren aurkako Estatu Ituna osorik betetzat jotzeko.

Hala eta guztiz ere, gizartearen oinarritik, Nafarroako aniztasun geografiko osoko emakume-elkardeen talde koordinatu gisa, azaroaren 25 honetan gure gogaitasunik osoena adierazten dugu.

Bortxatu egiten gaituzte eta #nazkatuta gaude (#HArtas). Erail, esplotatu, jazarri egiten gaituzte. Bizi garela hiltzen gaituzte. Emakumeok #nazkatuta gaude.

Azken batean, tratu txarrak ematen dituztenek lekurik ez izatea nahi dugu, guztiok bidezkoa izan nahi dugun gizarte batean.

Nafarroan, 2021eko azaroaren 25ean

